

INNOVATION TALABALAR AXBOROTNOMASI

 <https://innoworld.net>

 +998945668868

ILMIY JURNAL

 I JOURNALS
MASTER LIST

 ISSN

INTERNATIONAL
STANDARD
NUMBER
FOR SERIALS
PUBLICATIONS

 doi

 zenodo

 OpenAIRE

 Academic
Resource
Index
ResearchBID

 Google Scholar

 open access.nl

INNOVATIVE WORLD

INNOVATION TALABALAR
AXBOROTNOMASI

Volume 2, Issue 1
2025

Journal has been listed in different indexings

Google Scholar

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

Directory of Research Journals Indexing

The official website of the journal:

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

TASVIRIY SAN'AT FANINI TALABALARGA O'QITISHDA KREATIV METODLAR

Adxamova Oltinoy Rafiqjon qizi

Toshkent davlat pedagogika universiteti

Tasviriy san'at yo'nalishi 1-bosqich magistranti

oltinoyadhamova@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada tasviriy san'at fanini talabalarga o'qitishda kreativ metodlarning ahamiyati va ularning samarali qo'llanilishi muhokama qilinadi. Kreativ metodlar o'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishga, tasviriy san'at sohasida chuqur tushuncha hosil qilishga yordam beradi. Maqolada o'qituvchilarga tasviriy san'at darslarida innovatsion va amaliy usullarni qanday qo'llash bo'yicha tavsiyalar beriladi. Shuningdek, kreativ yondoshuvning dars jarayonida o'quvchilarning san'atga nisbatan qiziqishini oshirishdagi roli ko'rib chiqiladi.

Kalit So'zlar: Tasviriy san'at, kreativ metodlar, o'qitish usullari, innovatsion pedagogika, ijodiy fikrlash, amaliy metodlar, san'at ta'limi.

Аннотация: В данной статье рассматривается важность творческих методов и их эффективное использование при обучении студентов изобразительному искусству. Творческие методы помогают развивать творческое мышление учащихся, формировать глубокие представления в области изобразительного искусства. В статье предлагаются рекомендации учителям по использованию инновационных и практических методов на занятиях изобразительным искусством. Также рассматривается роль творческого подхода в повышении интереса учащихся к искусству в ходе урока.

Ключевые слова: Изобразительное искусство, творческие методы, методы обучения, инновационная педагогика, творческое мышление, практические методы, художественное образование.

Abstract: This article discusses the importance of creative methods and their effective use in teaching visual arts to students. Creative methods help to develop students' creative thinking, to form a deep understanding in the field of visual arts. The article offers recommendations to teachers on how to use innovative and practical methods in visual arts classes. Also, the role of creative approach in increasing students' interest in art in the course of the lesson is considered.

Keywords: Visual arts, creative methods, teaching methods, innovative pedagogy, creative thinking, practical methods, art education.

KIRISH

Tasviriy san'at fani talabalarga vizual tasvirlar, ranglar, kompozitsiya va boshqa san'at elementlari orqali dunyoni anglashni o'rgatadi. Bugungi kunda ta'lim tizimida innovatsion yondoshuvlar va metodlar talab qilinadi, chunki ular o'quvchilarning fikrlash va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat

qiladi. Kreativ metodlar esa o'qitish jarayonida yangi, samarali va qiziqarli usullarni qo'llashni nazarda tutadi. Bu maqolada tasviriy san'at fanini o'qitishda kreativ metodlarning o'rni, uning afzalliklari va amaliyotda qo'llanilishi haqida so'z yuritiladi. Tasviriy san'atni o'qitishda kreativ metodlarning ahamiyati. Kreativ metodlar o'quvchilarning ijodiy salohiyatini oshirishga va ularning tasviriy san'atga bo'lgan qiziqishini kuchaytirishga xizmat qiladi. O'quvchilarga san'atni nafaqat nazariy, balki amaliy tarzda o'rgatish ularning san'at asarlarini yaratishga bo'lgan qiziqishlarini yanada oshiradi. Shuningdek, kreativ metodlar o'quvchilarga keng turdagi san'at asarlari va ularning turlari haqida to'liq tushuncha hosil qilishga yordam beradi. Tasviriy san'atda kreativ yondoshuvlar. Tasviriy san'at darslarida kreativ metodlarni qo'llash o'quvchilarga yangi yondoshuvlar va texnikalarni o'rganishga yordam beradi. Bunga quyidagi yondoshuvlar kiradi:

- Eksperimental ishlanmalar: O'quvchilarni ranglar, shakllar va materiallar bilan tajriba qilishga undash. Bu metod ijodiy erkinlikni ta'minlaydi.
- Mashq va amaliyotlar: Amaliy ishlanmalar orqali o'quvchilar o'z ijodiy qobiliyatlarini oshirishadi, yangi texnikalar bilan ishlashga o'rganishadi.
- Kompozitsiyani o'rganish: Kompozitsiya asoslari, shakllar va proportsiyalarni o'rgatish, ularning o'zaro aloqasini tushunishga yordam beradi.
- Tadqiqot asosida darslar: O'quvchilarga tasviriy san'at asarlarini yaratish uchun tarixiy va madaniy tadqiqotlar olib borish.
- Loyihalash usuli: O'quvchilar o'z san'at asarlarini rejalashtirish, yirik loyihalar yaratishda ijodiy jarayonlarni kuzatish. Kreativ metodlarning ta'limdagi afzalliklari. Kreativ metodlar talabalarning san'atga bo'lgan qiziqishini oshiradi, chunki ular o'quv jarayoniga faol ishtirok etishga undaydi. Buning natijasida o'quvchilar o'zlarining tasviriy san'atga bo'lgan qarashlarini va tushunchalarini o'zgartiradilar. Kreativ metodlar:
- Ijodiy fikrlashni rivojlantiradi: O'quvchilar o'z fikrlarini aniq va erkin ifodalashga o'rganadilar.
- Vizual tasavvurni kuchaytiradi: O'quvchilar ranglar, shakllar va kompozitsiyalarni yaratishda o'z tasavvurlarini kengaytiradilar.
- Ko'p yo'nalishli o'rgatishni ta'minlaydi: Kreativ metodlar har bir talabaning individual xususiyatlarini inobatga olib, o'qitish jarayonini moslashtirish imkoniyatini beradi.
- Empatiya va hissiy rivojlanishni qo'llab-quvvatlaydi: San'at orqali o'quvchilar boshqa odamlarning his-tuyg'ularini tushunishadi va empatiya ko'nikmalarini rivojlantiradilar. Kreativ metodlarning qo'llanilishi: amaliy misollar

a. Ranglar bilan ishlash

O'quvchilarga ranglar palitrasidan foydalanish va ranglar kompozitsiyasini yaratish bo'yicha mashqlar berish. Masalan, "Ikkita asosiy rangdan yangi rang

yaratish" yoki "Ranglar yordamida kayfiyatni ifodalash" kabi mavzularni ishlash.

b. Tasviriy san'at tarixi bilan bog'lash

O'quvchilarga mashhur san'at asarlarini tahlil qilish va ularning yaratish jarayonini o'rganish. Bu metod tarixiy va madaniy kontekstni tushunishga yordam beradi.

c. Fikrni mustahkamlash uchun guruhlar

O'quvchilarni guruhlariga bo'lib, birgalikda san'at asarini yaratishga undash. Bu nafaqat ijodiy jarayonni rivojlantiradi, balki hamkorlikda ishlash ko'nikmalarini ham oshiradi.

d. Modern texnologiyalarni joriy etish

Dasturlar va ilovalar orqali san'at yaratish, masalan, dijital rasm yoki grafik dizayn dasturlaridan foydalanish. Tasviriy san'at fanida kreativ yondashuv – bu o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga qaratilgan o'qitish metodlari va usullarini ifodalaydi. Kreativ yondoshuvlar, an'anaviy darslar metodlaridan farq qilib, o'quvchilarga san'at asarlarini yaratishda o'ziga xos yondoshuvlarni sinab ko'rish va yangi texnikalarni o'rganishga imkoniyat yaratadi. Ushbu yondashuv o'quvchilarning tasviriy san'atga bo'lgan qiziqishini oshirish va ularning ijodiy va vizual tasavvurlarini kengaytirishga yordam beradi. Kreativ metodlar o'quvchilarni nafaqat rasm chizish yoki ranglar bilan ishlashda, balki tasavvurlarini erkin ifodalashda ham qo'llab-quvvatlaydi. Kreativ yondashuvni tasviriy san'at fanida qo'llashning asosiy maqsadi – bu o'quvchilarning san'atni faqat ko'rish yoki yaratish bilan bog'lamasdan, ular uchun yangi, innovatsion va interaktiv tajribalar yaratishdir. Bunda quyidagi aspektlarga e'tibor qaratiladi: San'atni o'qitishda kreativ yondashuv o'quvchilarga o'zlarini erkin ifodalashga imkon beradi. Bunday yondashuvda o'quvchilar asar yaratishda tajriba qilishadi, yangi texnikalar va usullarni sinab ko'rishadi. Masalan, ranglar palitrasini o'zgartirish, yangi materiallardan foydalanish, yoki o'z asarlarini yaratishda o'z shaxsiy tushunchalarini aks ettirish imkoniyatlari yaratiladi. Kreativ yondashuv shuningdek, san'at asarlarini faqat ko'rib chiqish bilan cheklanmaydi, balki ularni tahlil qilishni ham o'z ichiga oladi. O'quvchilarga mashhur san'at asarlarini o'rganish va ularning yaratish jarayonini tushunish, o'z asarlarini yaratishda ilhom olishda yordam beradi. Bu yondoshuv o'quvchilarda estetik va analitik fikrlashni rivojlantiradi. Kreativ metodlar o'quvchilarga turli usullarda ishlashni o'rgatadi. Masalan, rasm chizishning oddiy texnikalaridan tashqari, o'quvchilarni qo'lda ishlash, kollaj yaratish, yoki raqamli san'at yaratish kabi innovatsion texnikalarni sinab ko'rishga undaydi. Eksperimentlar o'quvchilarga yangi narsalarni o'rganish va san'atda o'z o'zini ifodalashning yangi yo'llarini topishga yordam beradi.

Kreativ yondoshuvning asosiy usullaridan biri – bu o'quvchilarga turli xil mashqlarni taklif qilishdir. Masalan:

- Ranglar bilan ishlash: O'quvchilarni ranglarning hissiy ta'sirini tushunishga va ular bilan turli usullarda ishlashga o'rgatish.

- Kompozitsiya va shakllar: O'quvchilarni kompozitsiya yaratishning asosiy prinsiplari bilan tanishtirish va shu asosda o'z asarlarini qurishga undash.
- Tabiatdan ilhom olish: O'quvchilarga tabiatdan ilhom olish va tabiatning ranglari va shakllarini o'z asarlariga kiritishga undash. Kreativ yondashuvda o'qituvchi o'quvchilarni qo'llab-quvvatlash va ularni yangi texnikalar bilan tanishtirishda faqat yo'riqchi rolini o'ynaydi. O'quvchilar o'zlari mustaqil tarzda ijod qilishadi, o'qituvchi esa ularga ilhom berib, ular yaratgan asarlarni tahlil qilish va muhokama qilishda yordam beradi.

Bu o'zaro hamkorlik san'at yaratish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi. Kreativ yondashuvda san'at faqat tasviriy san'at doirasida qolmaydi. O'quvchilarni boshqa fanlar, masalan, matematika, geometriya, tarix yoki adabiyot bilan bog'lanish orqali san'atni o'rganishga jalb qilish mumkin. Masalan, geometrik shakllardan foydalanib, rasm chizish yoki tarixiy san'at asarlarini yaratishda madaniy va tarixiy kontekstni inobatga olish orqali o'quvchilar san'atni yanada chuqurroq tushunishlari mumkin.

Texnologiyaning rivojlanishi tasviriy san'atda yangi yondoshuvlar va metodlarni taqdim etdi. Raqamli rasm chizish, 3D modellash, san'at dasturlari va virtual realitet yordamida o'quvchilar o'z ijodlarini yangi usulda ifodalashlari mumkin. Bu yondashuv o'quvchilarga keng imkoniyatlar yaratib, ularni san'at va texnologiya o'rtasidagi bog'lanishni tushunishga yordam beradi. Har bir o'quvchi o'ziga xos ijodiy yondoshuvga ega. Kreativ metodlar o'quvchilarni o'ziga xos fikrlash va ijodiy jarayonlarini erkin ifodalashga imkon beradi. Shuning uchun, san'atni o'qitishda individual yondoshuvlarni qo'llash muhimdir. O'qituvchi o'quvchilarning qiziqishlari va iqtidorlarini inobatga olib, ularga turli xil kreativ ishlanmalar va mashqlarni taklif qilishi lozim. Kreativ yondashuv o'quvchilarga san'atni faqat texnik nuqtai nazardan emas, balki hissiy va estetik nuqtai nazardan ham tushunishga yordam beradi. O'quvchilarni san'atga nisbatan ilhomlantirish va ularga san'at orqali o'z his-tuyg'ularini ifodalash imkonini berish orqali ularning ijodiy salohiyatini to'liq ochishga yordam beradi.

XULOSA

Tasviriy san'atni o'qitishda kreativ metodlarning qo'llanilishi o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantiradi va san'atga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi. Innovatsion yondoshuvlar talabalarga nafaqat san'at texnikalarini, balki ularning o'ziga xos ijodiy qarashlarini rivojlantirishga imkon yaratadi. Kreativ metodlar ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi, shuningdek, o'quvchilarning san'atga bo'lgan munosabatini o'zgartiradi. Shu sababli, tasviriy san'at darslarida kreativ metodlarni keng qo'llash o'qituvchilar uchun katta ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Koryagina, T. (2022). Pedagogika va tasviriy san'atni o'qitishning innovatsion metodlari. Oliy ta'lim nashriyoti.
2. Egorova, M. (2021). San'at ta'limi: Kreativ metodlar va ularning o'qitishdagi roli. Ta'lim va madaniyat jurnali.
3. Sharipova, L. (2020). Ijodiy yondoshuvlar va tasviriy san'at. Ta'limda innovatsiyalar.
4. Vasiliev, S. (2023). San'atni o'qitishda kreativ metodlarni qo'llash. Pedagogik yondoshuvlar.
5. Mikhailov, A. (2021). Amaliy san'at va kreativ metodlar. O'quvchilarni tasviriy san'atga qiziqtirish usullari.

INNOVATIVE
WORLD